

Čo by ste mali vedieť o skríningu rakoviny prsníka

Čo je rakovina prsníka?

Rakovina prsníka je rakovina, ktorá sa vyskytuje v prsníku. Začína v bunkách, ktoré lemujú kanáliky (trubice, ktorými sa odvádza mlieko) alebo lalôčky (žľazy, ktoré tvoria mlieko) prsníka.

Rakovina prsníka je jedným z najčastejšie diagnostikovaných nádorových ochorení v Ontáriu. V Ontáriu však rakovinu prsníka prežíva viac ľudí ako takmer všetky ostatné druhy rakoviny.

Čo je skríning rakoviny?

Skríning rakoviny (vyšetrenie na rakovinu) je testovanie ľudí, u ktorých je pravdepodobnosť, že dostanú rakovinu, ale ktorí nemajú žiadne príznaky a vo všeobecnosti sa cítia dobre.

Ontario Breast Screening Program (OBSP) je skríningový program na úrovni celej provincie, ktorého cieľom je znížiť počet úmrtí na rakovinu prsníka prostredníctvom pravidelného skríningu.

Pravidelné mamografické vyšetrenie (druh röntgenového vyšetrenia) je dôležité, pretože dokáže včas odhaliť rakovinu, keď je menej pravdepodobné, že sa rozšíri do iných častí tela. Liečba môže mať tiež väčšiu šancu na úspech, ak sa rakovina prsníka zistí včas.

Kto by sa mal dať vyšetriť na rakovinu prsníka?

Program OBSP kontroluje 2 skupiny ľudí: ľudí s priemerným rizikom vzniku rakoviny prsníka a ľudí s vysokým rizikom vzniku rakoviny prsníka.

Priemerné riziko: Program OBSP odporúča, aby väčšina žien, ako aj dvojduchovných, transrodových a nebinárnych osôb vo veku 50 až 74 rokov, ktoré spĺňajú podmienky programu, absolvovali každé dva roky mamografické vyšetrenie. Ľudia v Ontáriu sú oprávnení, ak:

- nemajú žiadne príznaky rakoviny prsníka *
- nemali rakovinu prsníka
- nepodstúpili mastektómiu (operáciu na odstránenie jedného alebo oboch prsníkov)
- za posledných 11 mesiacov nepodstúpili skríningové mamografické vyšetrenie
- Ak ste transfeminín, používali ste feminizačné hormóny najmenej 5 rokov po sebe

* Ak spozorujete zmeny na prsníkoch alebo máte akékoľvek obavy, navštívte svojho rodinného lekára alebo zdravotnú sestru. Väčšina zmien nie je rakovinou, ale mali by sa okamžite skontrolovať.

Niektorí ľudia sa na základe svojej zdravotnej alebo rodinnej anamnézy nechajú znova skontrolovať o 1 rok namiesto o 2 roky.

Ako môžem získať mamogram?

Ak chcete získať mamogram, obráťte sa na miestne pracovisko OBSP. Ak chcete nájsť pracovisko, zavolajte na číslo 1 800 668 9304 alebo navštívte cancercareontario.ca/obspllocations

Oprávnené osoby v Ontáriu vo veku 50 až 74 rokov môžu absolvovať mamografické vyšetrenie v rámci OBSP bez odporúčania lekára alebo zdravotnej sestry.

Skríning rakoviny prsníka je pre ľudí, ktorí majú nárok na OBSP, bezplatný.

O možnostiach skríningu prsníkov sa poraďte so svojím rodinným lekárom alebo zdravotnou sestrou.

Ontario Health
Cancer Care Ontario

V Ontáriu rakovinu prsníka prežíva viac ľudí ako takmer všetky ostatné druhy rakoviny.

Vysoké riziko: Ľudia vo veku 30 až 69 rokov, ktorí majú vysoké riziko ochorenia na rakovinu prsníka, môžu byť oprávnení na OBSP s vysokým rizikom. Ľudia v rámci OBSP s vysokým rizikom sa raz ročne podrobujú skríningu pomocou mamografie a magnetickej rezonancie prsníkov (alebo ultrazvuku prsníkov, ak magnetická rezonancia prsníkov nie je z lekárskeho hľadiska vhodná).

Ženy, transrodové a nebinárne osoby sa môžu kvalifikovať na skrínung v rámci OBSP s vysokým rizikom, ak majú určité génové zmeny, majú vyššiu pravdepodobnosť ochorenia na rakovinu prsníka na základe rodinnej alebo osobnej zdravotnej anamnézy alebo ak v minulosti podstúpili rádioterapiu hrudníka. Ak chcete zistiť, či máte nárok na program OBSP s vysokým rizikom, obráťte sa na svojho lekára alebo zdravotnú sestru, prípadne navštívte webovú stránku [Ontario Health \(Cancer Care Ontario\)](https://www.ontariohealth.ca/cancer-care-ontario), kde nájdete ďalšie informácie.

Ako sa môžem dať vyšetriť na rakovinu prsníka?

Mamografia (osoby so stredným a vysokým rizikom)

- Mamografia je vyšetrenie, ktoré využíva röntgenové žiarenie na vytvorenie snímok (mamogramov) prsníkov.
- Počas tohto vyšetrenia lekársky radiačný technik umiestni prsník na mamografický prístroj. Plastová doska sa pomaly posúva nadol, aby prsník stlačila a udržala ho na mieste. Na prsník bude niekoľko sekúnd vyvíjaný tlak, podobne ako pri tesnej manžete na krvný tlak. Tento tlak nepoškodzuje prsné tkanivo.
- Mamogramy sa vykonávajú z každého prsníka z 2 rôznych uhlov a vyšetrenie zvyčajne trvá približne 15 minút.
- Väčšina ľudí s abnormálnou mamografiou nemá rakovinu prsníka. Osoba s abnormálnou mamografiou musí podstúpiť ďalšie vyšetrenia, aby sa zistilo, či má rakovinu. Pracovisko OBSP upozorní vášho rodinného lekára alebo zdravotnú sestru a môže vám tiež pomôcť naplánovať ďalšie stretnutie.

Viac informácií o skríningu rakoviny prsníka nájdete na stránke:
cancercareontario.ca/breast

Magnetická rezonancia prsníkov (MRI) (len pre osoby s vysokým rizikom)

- Magnetická rezonancia prsníkov využíva rádiové vlny a magnetické pole na vytvorenie snímok, ktoré možno zobrazíť na počítači.
- Väčšina ľudí, ktorí absolvujú magnetickú rezonanciu prsníkov, sa v rámci vyšetrenia musí do ramena cez intravenóznú (intravenóznou) linku zaviesť farbivo.
- Počas magnetickej rezonancie prsníkov sú ľudia požiadaní, aby si ľahli na brucho.
- Stretnutia zvyčajne trvajú 20 až 60 minút v závislosti od pracoviska OBSP.

Mamografia nie je dokonalý test

- Môže vynechať niektoré prípady rakoviny prsníka. Tento výsledok sa nazýva „falošne negatívny“. Niektoré druhy rakoviny môžu rásť aj v čase medzi skrínungami. Preto je dôležitý pravidelný skrínung.
- Niekedy sú mamogramy abnormálne, ale ďalšie vyšetrenia (napríklad biopsia) môžu preukázať, že nejde o rakovinu. Tento výsledok sa nazýva „falošne pozitívny“.
- Je dôležité, aby ste sa poradili so svojím rodinným lekárom alebo zdravotnou sestrou, aby ste pochopili výhody a riziká skrínungu rakoviny prsníka a určili, ktoré testy sú pre vás vhodné.

Ako môžem znížiť pravdepodobnosť, že dostanem rakovinu prsníka?

Niektoré rizikové faktory (faktory, ktoré môžu zvýšiť pravdepodobnosť ochorenia) sa nedajú zmeniť, napríklad vek, výška, genetická výbava, husté prsia a hormonálne zmeny v priebehu života (napríklad skorá menštruácia alebo neskorší začiatok menopauzy). Tu sú však 4 veci, ktoré môžete urobiť, aby ste znížili pravdepodobnosť ochorenia na rakovinu prsníka:

- Snažte sa nepiť alkohol
- Prestaňte fajčiť
- Buďte fyzicky aktívni ako súčasť každodenného života
- Majte zdravú telesnú hmotnosť

Potrebuje tieto informácie v prístupnom formáte?

1-877-280-8538, TTY 1-800-855-0511, info@ontariohealth.ca

CCO5042